T079 BL IX (06) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q6

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ
QUYEÅN 6

Luùc ñoù vua Vò sanh oaùn nöôùc Ma-kieät-ñaø vaø caùc Laät-coâ-tyø ôû thaønh Quaûng nghieâm ñeàu taïo caàu thuyeàn cho Phaät qua soâng, caùc roàng suy nghó: "ta ñoïa trong neûo aùc neân tu phöôùc nghieäp baèng caùch ngaång ñaàu leân noái nhau laøm caàu cho Phaät qua soâng Caêng giaø", nghó roài lieàn cuøng ngaång ñaàu leân noâi nhau laøm caàu roàng. Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "treân ba chieác caàu naøy, caùc thaày muoán ñi qua caàu naøo tuøy yù. Ta cuøng A-nan- ñaø seõ ñi treân caàu roàng", moät OÂ-ba-saùch-ca thaáy roài noùi keä: "Ngöôøi trí vöôït bieån caû, Nöông thuyeàn khoâng laøm caàu, Ngöôøi ngu thöôøng laøm caàu, Nöông thuyeàn lôùn qua soâng. Theá toân ñaõ qua soâng, Baø-la-moân treân bôø, Thanh vaên nöông beø ñi, Bí-soâ muoán taém röûa, Choã naøo cuõng coù nöôùc, Caàn gì phaûi tìm gieáng, Ñoaïn tröø goác tham AÙi, Coøn caàu mong gì nöõa". Qua soâng Caêng giaø roài töø xa thaáy cao nguyeân, Phaät baûo A-nan-ñaø: "thaày coù thaáy cao nguyeân khoâng, muoán bieát nhaân duyeân, ta seõ noùi cho nghe", ñaùp: "xin Theá toân khai thò", Phaät noùi: "cao nguyeân naøy xöa kia laø nôi vua Ñaïi khieáu thanh taïo döïng caây phöôùn baùu cao moät ngaøn taàm ñöôïc trang trí toaøn vaøng vaø chaâu baùu. Döôùi caây phöôùn vua roäng laøm boá thí, laøm coâng ñöùc naøy xong lieàn quaêng phöôùn baùu naøy xuoáng soâng Caêng giaø, thaày coù muoán nhìn thaáy phöôùn baùu ñoù khoâng?", ñaùp: "chính laø luùc con vaø caùc Bí soâ ñeàu muoán nhìn thaáy", Phaät ñöa baøn tay thí voâ uùy traêm

phöôùc coù töôùng luaân chaïm vaøo ñaát, luùc ñoù caùc roàng suy nghó: "vì sao Theá toân chaïm tay vaøo ñaát", lieàn bieát Theá toân muoán cho caùc Bí-soâ nhìn thaáy phöôùn baùu neân caùc roàng loâi phöôùn baùu ñoù leân khoûi maët ñaát cho caùc Bí-soâ nhìn thaáy, chæ rieâng coù Bí-soâ Baït-ñaø-ly öa thích yeân tónh ngoài nôi vaéng veû vaù y phaán taûo laø khoâng nhìn phöôùn baùu. Phaät baûo caùc Bí-soâ:

“caùc thaày haõy mau nhìn phöôùn baùu vì khoâng bao laâu nöõa noù seõ aån maát”, khi phöôùn baùu aån maát caùc Bí-soâ baïch Phaät: “Theá toân, chuùng con ñeàu nhìn thaáy chæ rieâng coù Bí-soâ Baït-ñaø-ly öa thích yeân tónh ngoài nôi vaéng veû vaù y phaán taûo laø khoâng ñeán xem. Ñoù laø do vò aáy ñaõ lìa tham AÙi hay do tröôùc ñaây ñaõ töøng nhìn thaáy neân khoâng ñeán xem nöõa. Neáu vò aáy lìa duïc thì ôû ñaây cuõng coù ngöôøi lìa duïc, neáu ñaõ töøng thaáy thì thaáy ôû ñaâu?”, Phaät noùi: “caùc thaày neân bieát, vò aáy ñaõ lìa tham AÙi vaø cuõng ñaõ töøng nhìn thaáy phöôùn baùu naøy. Thuôû xöa coù vò vua teân laø Khieáu thanh laø baïn thaân cuûa vua trôøi Ñeá thích, vua vì khoâng coù con neân loøng thöôøng mong caàu, ngoài choáng caèm suy nghó: “ta coù nhieàu cuûa baùu, nhieàu baày toâi nhöng laïi khoâng coù con, sau khi ta cheát khoâng coù ngöôøi keá vò”, vua trôøi Ñeá thích hoûi roõ nguyeân do roài noùi: “xin chôù lo buoàn, khi caùc thieân töû cuûa toâi coù töôùng cheát hieän, toâi seõ khuyeán khích hoï xuoáng laøm con cuûa vua”. Thöôøng phaùp cuûa chö thieân neáu ai saép cheát thì coù naêm töôùng suy hieän: 1. Laø thieân y dô baån, 2. Laø hoa treân ñaàu heùo, 3. Laø mieäng thôû ra hoâi, 4. Laø döôùi hoâng ñoå moà hoâi, 5. Laø khoâng thích choã ngoài cuûa mình. Thôøi gian sau coù moät thieân töû ñaõ hieän töôùng suy, vua trôøi Ñeá thích khuyeân: “Khanh neân thoï sanh vaøo buïng phu nhaân thöù nhaát cuûa vua Khieáu thanh”, thieân töû naøy noùi: “taát caû quoác ñeàu thöôøng gaây laàm loãi, neáu thaàn thoï sanh nôi ñoù seõ laøm vieäc aùc, traùi vôùi phaùp lyù vaø seõ ñoïa vaøo Voâ giaùn, neân thaàn khoâng muoán thoï sanh vaøo nôi aáy”, vua trôøi Ñeá thích noùi: “ta seõ gia bò cho khanh thöôøng tónh giaùc”, thieân töû naøy ñaùp: “Thieân chuû neân bieát, chö thieân phoùng daät ñaém tröôùc duïc laïc, laøm sao nhôù ñeán thaàn”, vua trôøi Ñeá thích noùi: “tuy laø nhö vaäy, nhöng ta höùa seõ giuùp khanh thöôøng tónh giaùc”. Thieân töû naøy nghe roài lieàn thaùc thai vaøo phu nhaân thöù nhaát cuûa vua Khieáu thanh, ngaøy phu nhaân mang thai, vua vaø moïi ngöôøi trong cung ñeàu vui möøng reo to. Ñuû ngaøy thaùng sanh moät beù trai dung maïo ñoan nghieâm… cho ñeán caâu vua Khieáu thanh yeâu caàu quyeán thuoäc ñaët teân cho beù, quyeán thuoäc noùi: “luùc Thaùi töû nhaäp thai, moïi ngöôøi ñeàu vui möøng reo to neân ñaët teân cho Thaùi töû laø Ñaïi khieáu thanh”.

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 58

Thaùi töû Ñaïi khieáu thanh ñöôïc trao cho cho taùm baø vuù nuoâi döôõng: hai baø lo vieäc buù môùm, hai baø lo vieäc boàng giöõ, hai baø lo vieäc taém röûa, hai baø cuøng vui ñuøa vaø ñöôïc nuoâi baèng caùc thöùc aên ngon boå döôõng neân mau lôùn nhö boâng sen leân khoûi maët nöôùc, ñeán tuoåi tröôûng thaønh hoïc thoâng caùc moân hoïc vaø 18 moân kyû ngheä, coù trí hueä bieän taøi. Taát caû vua doøng Saùt-ñeá-lî thoï ngoâi quaùn ñaûnh coù oai löïc lôùn, laøm chuû nhaân gian khieán cho caùc vua nöôùc laân bang ñeàu haøng phuïc vaø daân chuùng ñöôïc an vui thì phaûi coù ñuû taøi ngheä nhö sau: gioûi ñieàu khieån voi, ngöïa, chaïy xe, gioûi baén cung teân, thoâng binh phaùp… Gioûi caùch baén cung teân coù naêm: 1. Laø baén töø xa ñeàu truùng ñích. 2. Laø nghe tieáng baén lieàn coù theå gieát cheát ñoái phöông. 3.

Laø coù theå baén truùng vaøo choã yeáu cuûa ñoái phöông. 4. Laø heã giöông cung laø baén truùng. 5. Laø baén thuûng ñöôïc nhöõng choã cöùng chaéc. Thöôøng phaùp cuûa Thaùi töû laø khi vua cha coøn treân ngoâi thì danh tieáng chöa hieån loä. Thôøi gian sau vua Khieáu thanh baêng, Thaùi töû Ñaïi khieáu thanh leân noái ngoâi, ban ñaàu duøng chaùnh phaùp cai trò nhöng sau laïi duøng phi phaùp. Vua trôøi Ñeá thích nhaéc nhôû: "tröôùc ñaây ta khuyeân nhaân giaû laøm con cuûa vua Kh- ieáu thanh, nay Nhaân giaû khoâng neân duøng phi phaùp trò nöôùc, vì laøm theá seõ ñoïa ñòa nguïc", vua Ñaïi khieáu thanh nghe roài lieàn duøng chaùnh phaùp trò nöôùc, nhöng khoâng bao laâu sau laïi duøng phi phaùp. Laàn thöù hai vua trôøi Ñeá thích nhaéc nhôû nhö laàn tröôùc, vua Ñaïi khieáu thanh noùi: "laøm vua thöôøng hay phoùng daät, ñaém tröôùc duïc laïc, nghe roài lieàn queân. Xin Thieân chuû töø bi löu laïi moät vaät gì ñoù ñeå khi toâi nhìn thaáy, toâi seõ laøm coâng ñöùc". Vua trôøi Ñeá thích ra lònh cho Coâng xaûo thieân (tieáng Phaïm laø Tyø thuû yeát ma thieân): "oâng haõy ñeán ñaïo traøng trang nghieâm trong cung cuûa vua Ñaïi khieáu thanh hoùa ra phöôùn baùu cao moät ngaøn taàm ñöôïc trang trí toaøn vaøng vaø caùc chaâu baùu", Coâng xaûo thieân vaâng lònh laøm theo lôøi vua trôøi Ñeá thích. Luùc ñoù vua Ñaïi khieáu thanh thaáy phöôùn baùu roài lieàn cho xaây moät nhaø boá thí ñeå laøm coâng ñöùc, cöû ngöôøi caäu ruoät teân laø A-thaâu-ca lo lieäu vieäc cuùng döôøng. Luùc ñoù daân chuùng trong nöôùc ñeàu thích nhìn phöôùn baùu, ñeán nhaø boá thí thoï boá thí roài ra nhìn phöôùn baùu maõi, boû vieäc mua baùn neân ñoùng thueá cho vua khoâng ñaày ñuû. Thaáy caùc ñaïi thaàn thaâu thueá ít, vua Ñaïi khieáu thanh hoûi roõ nguyeân do roài ra lònh deïp boû nhaø boá thí. Thaáy nhaø boá thí deïp boû, daân chuùng töï laøm thöùc aên mang ñeán choã phöôùn baùu aên roài nhìn ngaém, gioáng nhö tröôùc boû vieäc mua baùn neân ñoùng thueá khoâng ñuû. Vua hoûi roõ nguyeân do roài laäp hoäi boá thí roäng raõi laøm caùc coâng ñöùc laàn cuoái cuøng roài quaêng phöôùn baùu xuoáng soâng Caêng giaø.

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 59

Naøy caùc Bí-soâ, caäu ruoät cuûa vua Ñaïi khieáu thanh laø A-thaâu-ca nay chính laø Bí-soâ Baït-ñaø-ly, vì ngaøy xöa ñaõ lo lieäu vieäc cuùng döôøng töøng thaáy phöôùn baùu neân nay khoâng nhìn nöõa". Luùc ñoù caùc Bí-soâ hoûi Phaät: "phöôùn baùu naøy seõ bò hoaïi dieät ôû ñaâu?", Phaät noùi: "Vò lai khi con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, coù Chuyeån luaân Thaùnh vöông teân laø Höôùng khö cai trò ñuùng phaùp, duøng phaùp Thaäp thieän giaùo hoùa daân. Vua coù ñuû boán binh, coù theå haøng phuïc taát caû, ñaùnh ñaâu thaéng ñoù, thöôøng tu phaåm thieän laø Ñaïi phaùp vöông vaø coù ñuû baûy baùu: xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, chaâu baùu, nöõ baùu, thaàn coi giöõ phuïc taøng baùu, thaàn coi giöõ quaân binh baùu. Vua coù moät ngaøn ngöôøi con maïnh meõ duõng löïc coù theå phaù tan oaùn ñòch cheá phuïc boán phöông. Trong nöôùc daân chuùng khoâng ai bò xaâm ñoaït, ngöôøi phaïm toäi khoâng caàn duøng dao gaäy maø chæ duøng phaùp tuyeân lònh lieàn ñieàu phuïc ñöôïc. Vua coù ñaïi thaàn teân laø Thieän tònh, vôï cuûa Thieän tònh teân laø Tònh dieäu coù loøng töø che khaép taát caû. Thôøi gian sau phu nhaân Tònh dieäu naøy

sanh moät ngöôøi con teân laø Töø thò, ñaïi thaàn Thieän tònh ñem taùm vaïn Ma-naïp-baø maø mình ñang daïy cho boán boä luaän Beä ñaø giao cho Töø thò daïy. Luùc ñoù boán vò thieân vöông ñeàu ñem phuïc taøng vaø phöôùn baùu daâng cho vua Höôùng khö : 1. Laø phuïc taøng Baêng kieät la ñeán töø nöôùc Yeát laêng gia. 2. Laø phuïc taøng Baøn truïc ca ñeán töø nöôùc Maät hy la. 3. Laø phuïc taøng Y lA-baùt-la ñeán töø nöôùc Kieàn ña la vaø 4. Laø phuïc taøng Höôùng khö ñeán töø thaønh Baø-la-neâ-tö. Vua Höôùng khö ñem phöôùn baùu naøy ban cho Thieän tònh, Thieän tònh laïi ñem cho Töø thò, Töø thò laïi ñem cho taùm vaïn Ma-naïp- baø, caùc Ma-naïp-baø naøy cuøng nhau phaân chia, phöôùn baùu voâ thöôøng chæ trong choác laùt. Töø thò thaáy roài lieàn bieát taát caû phaùp ñeàu seõ tieâu dieät, trong loøng lo nghó ñeán trong röøng yeân tònh tu quaùn, phaùt taâm ñaïi töø bi, duøng kieám trí hueä chaúng ñöùt phieàn naõo, chöùng ñaéc Boà-ñeà voâ thöôïng, hieäu laø Di laëc ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc. Khi vò naøy thaønh Phaät, ngay trong ngaøy hoâm ñoù baûy baùu cuûa vua Höôùng khö aån maát, nhaø vua lieàn cuøng taùm vaïn quoác vöông cuõng xuaát gia theo; vöông nöõ baùu teân laø Tyø-xaù-khö cuøng taùm vaïn cung nhaân, theå nöõ cuõng xuaát gia theo, Thieän tònh cuøng taùm vaïn Ma-naïp-baø cuõng xuaát gia. Luùc ñoù Phaät Di laëc cuøng taùm vaïn Bí-soâ ñeán nuùi Toân tuùc ôû choã Bí-soâ Ca-nhieáp-ba löu laïi boä xöông, chæ tay cho cöûa nuùi môû roài hai tay naâng boä xöông cuûa Ca-nhieáp-ba vaø noùi phaùp cho caùc Thanh vaên nghe: Quaù khöù luùc con ngöôøi thoï 100 tuoåi coù Phaät hieäu laø thích ca Maâu ni xuaát hieän treân theá gian, vò Ca-nhieáp-ba naøy laø Thanh vaên ít muoán bieát ñuû, haønh haïnh ñaàu ñaø baäc nhaát trong chuùng Thanh vaên, sau khi Phaät Thích ca dieät ñoä, chính vò naøy ñaõ kieát taäp giaùo phaùp cuûa Phaät Thích ca. Luùc ñoù caùc Thanh vaên cuûa Phaät Di laëc nhìn thaáy boä

xöông cuûa Ca-nhieáp-ba löu laïi ñeàu sanh lo buoàn suy nghó: “thaân naøy laøm sao coù theå chöùng ñöôïc caùc coâng ñöùc nhö theá”, do suy nghó nhö vaäy neân caùc Thanh vaên naøy ñeàu chöùng quaû A-la-haùn. Coù taát caû 96 öùc A-la- haùn ñaõ chöùng haïnh ñaàu ñaø ñeàu sanh taâm nhaøm lìa, luùc ñoù phöôùn baùu naøy aån maát”. caùc Bí-soâ baïch Phaät: “do nhaân duyeân gì luaân vöông Höôùng khö xuaát theá ñoàng thôøi vôùi Phaät Di laëc?”, Phaät noùi do nguyeän löïc, laïi hoûi do nguyeän löïc gì, Phaät noùi: “Thuôû xöa ôû nöôùc Trung Thieân truùc coù vò vua teân laø Ma-ta-baø duøng chaùnh phaùp cai trò neân ñaát nöôùc phoàn thònh an vui, trong nöôùc khoâng coù kieän tuïng, daân chuùng aám no, möa gioù thuaän thôøi, nguõ coác ñöôïc muøa. ÔÛ Baéc Thieân truùc ñoàng thôøi coù vua teân laø Ña taøi cuõng duøng chaùnh phaùp cai trò neân ñaát nöôùc phoàn thònh an vui, trong nöôùc khoâng coù kieän tuïng, daân chuùng aám no, möa gioù thuaän thôøi, nguõ coác ñöôïc muøa. Trong nöôùc Trung Thieân truùc coù moät ñaïi thaàn sanh ñöôïc moät trai, vöøa sanh ra treân loã tai ñaõ coù ñeo khoen baùu, ñaïi thaàn môû tieäc aên möøng ñeå ñaët teân cho con, do luùc môùi sanh ñaõ coù ñeo khoen baùu neân ñöôïc ñaët teân laø Baûo quang. Ñeán khi lôùn khoân nhìn thaáy caûnh giaø bònh cheát, Baûo quang sanh

taâm lo nghó roài boû theá tuïc vaøo nuùi röøng tu taäp, ngay ngaøy hoâm ñoù chöùng ñaïo quaû Voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh giaùc hieäu laø Baûo quang Nhö lai. Thôøi gian sau vua Ña taøi ôû Baéc Thieân truùc cuøng caùc ñaïi thaàn leân laàu cao, vua hoûi: “coù vua nöôùc naøo duøng chaùnh phaùp cai trò neân ñaát nöôùc phoàn thònh an vui, trong nöôùc khoâng coù kieän tuïng, daân chuùng aám no, möa gioù thuaän thôøi, nguõ coác ñöôïc muøa nhö nöôùc cuûa ta khoâng?”, luùc ñoù coù moät vò töøng ñeán nöôùc Trung Thieân truùc lieàn taâu: “ôû nöôùc Trung Thieân truùc coù vua Ma-ta-baø duøng chaùnh phaùp cai trò gioáng nhö Ñaïi vöông”, vua nghe roài lieàn noåi giaän baûo caùc ñaïi thaàn: “ta muoán thaân chinh thaûo phaït nöôùc aáy”. Vua Ña taøi lieàn thoáng lónh boán binh vôùi ñaày ñuû khí giôùi tieán ñaùnh nöôùc Trung Thieân truùc, ñeán soâng Caêng giaø ñoùng quaân ôû bôø phía nam. Vua Ma-ta-baø hay tin vua Ña taøi thoáng lónh boán binh ñoùng quaân ôû bôø phía Nam cuõng thoáng lónh boán binh vôùi ñaày ñuû khí giôùi ñeán soâng Caêng giaø ñoùng quaân ôû bôø phía baéc. Luùc ñoù Baûo quang Nhö lai bieát ñaõ ñeán luùc ñieàu phuïc hai vò vua naøy lieàn ñeán döøng nghæ ôû beân soâng Caêng giaø , ngay trong ñeâm ñoù khôûi taâm theá gian. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø khi khôûi nieäm theá gian thì vua trôøi Ñeá thích, Phaïm thieân vaø Hoä theá thieän thaàn ñeàu bieát yù Phaät neân ñoàng ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, thaân quang cuûa chö thieân naøy chieáu saùng choã ñoùng quaân cuûa vua Ma-ta-baø. Luùc ñoù vua Ña taøi thaáy aùnh saùng ñoù raát kinh ngaïc lieàn hoûi quaàn thaàn laø aùnh saùng gì, moät vò ñaùp: “trong nöôùc cuûa vua Ma- ta-baø coù Phaät xuaát theá hieäu laø Baûo quang Nhö lai, hoâm nay coù chö thieân

ñaïi oai ñöùc ñoàng ñeán cuùng döôøng neân coù aùnh saùng aáy”, vua noùi: “trong nöôùc cuûa vua Ma-ta-baø coù Phaät baûo laø thaéng phöôùc ñieàn xuaát theá, chieâu caûm chö thieân ñaïi oai ñöùc ñeán cuùng döôøng, ta haù coù theå laøm haïi vua vaø daân chuùng nöôùc aáy hay sao?”, noùi roài lieàn sai söù ñeán baùo vôùi vua Ma-ta-baø: “môøi Ñaïi vöông ñeán gaëp vua nöôùc toâi. Ñaïi vöông coù phöôùc ñöùc lôùn neân trong nöôùc coù baäc thaéng phöôùc ñieàn laø Baûo quang Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc ñöôïc chö thieân ñaïi oai ñöùc ñeán cuùng döôøng. Vua nöôùc toâi muoán gaëp Ñaïi vöông baét tay giao öôùc hoøa bình, hai beân khoâng coøn lo sôï vaø ñeàu ñöôïc an oån”. Vua Ma-ta-baø nghe roài coøn ngôø vöïc chöa tin lieàn ñeán choã Baûo quang Nhö lai ñaûnh leã roài baïch Phaät: “Theá toân, vua Ña taøi sai söù môøi con ñeán ñeå baét tay giao öôùc hoøa bình, con khoâng bieát coù neân ñi hay khoâng?”, Phaät noùi: “Ñaïi vöông neân ñeán gaëp seõ ñöôïc an oån”, vua laïi hoûi: “khi ñeán gaëp con neân thi leã theá naøo?”, Phaät noùi: “vua aáy coù oai löïc, vua neân leã baùi tröôùc”. Vua Ma-ta-baø nghe theo lôøi Phaät ñi ñeán choã vua Ña taøi ñònh leã baùi thì vua Ña taøi lieàn ñöùng daäy nghinh tieáp, hai beân hoûi thaêm nhau roài cuøng hoan hyû giao öôùc hoøa bình, sau ñoù cuøng ñeán choã Baûo quang Nhö lai ñaûnh leã roài ngoài moät beân, vua Ma-ta-baø baïch Phaät: “Theá toân, trong taát caû caùc vò vua, ai laø baäc toân quyù hôn heát ñaùng ñöôïc kính leã?”, Phaät noùi: “Chuyeån luaân

Thaùnh vöông ñaùng ñöôïc kính leã", vua Ma-ta-baø ghi nhôù trong loøng, chaép tay baïch Phaät: "cuùi xin Theá toân cuøng caùc Bí-soâ thoï con ngaøy mai thænh thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi. Ngaøy mai sau khi Phaät thoï thöïc xong, vua Ma-ta-baø lieàn ôû tröôùc Phaät chí thaønh phaùt nguyeän: "con nguyeän ñem coâng ñöùc cuùng döôøng Phaät vaø Thaùnh chuùng hoâm nay, ñôøi vò lai con seõ ñöôïc laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông", phaùt nguyeän vöøa xong lieàn nghe tieáng thoåi loa, Baûo quang Nhö lai lieàn thoï kyù: "ñôøi vò lai khi con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, vua seõ xuaát hieän ôû ñôøi laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông hieäu laø Höôùng khö", moïi ngöôøi nghe roài ñeàu vui möøng reo to leân. Luùc ñoù vua Ña taøi ñi chöa xa, nghe tieáng reo hoø lieàn hoûi quaàn thaàn nguyeân do gì coù tieáng reo hoø nhö theá, sau khi tìm hieåu quaàn thaàn taâu laø vua Ma-ta-baø ñöôïc Phaät thoï kyù ñôøi vò lai seõ ñöôïc laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông neân moïi ngöôøi vui möøng reo hoø nhö theá. Vua nghe roài lieàn quay xe laïi, ñeán choã Baûo quang Nhö lai ñaûnh leã roài baïch Phaät: "Theá toân, treân theá gian naøy ai ñaùng ñöôïc Luaân vöông leã baùi?", Phaät noùi: "Ñaïi vöông, chæ coù Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc laø baäc ñaùng ñöôïc Chuyeån luaân Thaùnh vöông leã baùi cuùng döôøng", vua nghe roài lieàn chaép tay baïch Phaät: "cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ thoï con ngaøy mai thænh thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi... cho ñeán sau khi Phaät thoï thöïc xong, vua Ña taøi phaùt taâm ñaïi töø bi truøm khaép theá giôùi

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 62

phaùt nguyeän: "con nguyeän ñem coâng ñöùc cuùng döôøng naøy ôû ñôøi vò lai ñöôïc sôùm thaønh Phaät, laøm thaày cuûa trôøi ngöôøi", Phaät lieàn thoï kyù cho vua: "ñôøi vò lai khi con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, Ñaïi vöông seõ ñöôïc thaønh Phaät hieäu laø Di laëc ñaày ñuû 10 hieäu". Naøy caùc Bí-soâ, do nguyeän löïc naøy neân Phaät Di laëc vaø Luaân vöông ñoàng thôøi xuaát hieän ôû theá gian.". Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø: "thaày haõy cuøng ta ñi ñeán tuï laïc caâu chi", A-nan-ñaø lieàn cuøng Phaät du haønh ñeán nöôùc Phaät laät thò daàn daàn ñeán tuï laïc Caâu chi, döøng nghæ ôû trong röøng Thaéng nhieáp phía baéc tuï laïc roài baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày neân bieát, neáu phaù giôùi caám thì Tam-ma-ñòa cuõng maát theo. Caùc thaày haõy tu taäp trì giôùi thì Tam-ma-ñòa coù theå thöôøng coøn. Duøng trí hueä aáy tu luyeän thaân taâm seõ ñöôïc giaûi thoaùt ba ñoäc. Tu taäp nhö vaäy ñöôïc giaûi thoaùt roài, baäc Thaùnh hieåu roõ: sanh töû ñaõ taän, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân sau". Sau ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø cuøng ñi ñeán tuï laïc Na- ñòa-ca, A- nan-ñaø lieàn cuøng Phaät ôû nöôùc Phaät laät thò du haønh ñeán tuï laïc Na-ñòa-ca ôû trong toøa nhaø Quaàn thò ca. Luùc ñoù trong tuï laïc naøy bò bònh dòch neân ngöôøi cheát raát nhieàu, trong soá ñoù coù Luïc muïc thaân caän, Cöïc tinh taán caän, Thaéng ñoan nghieâm caän laø baäc toái thöôïng trong chuùng ñoan nghieâm vaø caùc OÂ-ba-saùch-ca nhö Hieàn thieän, Hieän danh xöng, Thí xöng, Thöôïng xöng... ñeàu cheát vì bònh dòch. Saùng sôùm caùc Bí-soâ ñaép y mang baùt vaøo tuï laïc khaát thöïc nghe ñöôïc tin naøy, sau khi khaát thöïc xong trôû veà ñeán choã Phaät ñem söï vieäc ñaõ nghe ñöôïc baïch Phaät roài hoûi: "Theá toân, nhöõng

ngöôøi cheát aáy sanh vaøo trong ñöôøng naøo?", Phaät noùi: "caùc OÂ-ba-saùch-ca Luïc muïc thaân caän... ñaõ ñoaïn tröø naêm haï phaàn kieát söû neân ñöôïc hoùa sanh, chöùng quaû Baát hoaøn, khoâng coøn thoái chuyeån trong theá giôùi naøy nöõa. Trong laøng coøn coù 25moät OÂ-ba-saùch-ca khaùc ñaõ cheát cuõng ñaõ ñoaïn tröø naêm haï phaàn kieát söû... gioáng nhö treân ; laïi coù 300 OÂ-ba-saùch-ca ñaõ cheát, ñaõ ñoaïn ba haï phaàn kieát söû vaø moät phaàn tham saân si neân chöùng quaû nhaát lai, moät laàn nöõa thoï sanh seõ ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo; laïi coù 500 OÂ-ba- saùch-ca ñaõ cheát, ñaõ ñoaïn ba haï phaàn keát chöùng quaû Döï löu, khoâng coøn ñoïa trong ñöôøng aùc, phaûi baûy laàn thoï sanh nöõa, luaân chuyeån döùt roài seõ ñoaïn tröø haát phieàn naõo. Caùc thaày neân bieát, coù ngöôøi saép cheát ñeán hoûi ta: "soáng suoâng naõo loaïn, khoâng coù lôïi laïc nhöng heã coù soáng thì phaûi coù cheát; duø Nhö lai xuaát hieän hay khoâng xuaát hieän thì sanh dieät laø vieäc thöôøng coù gì laï ñaâu". Nhöng phaùp aáy töùc laø phaùp giôùi, Nhö lai do thaàn thoâng cuûa chính mình, chöùng Hieän giaùc roài phaân bieät chæ baøy roäng noùi dieäu phaùp nhö sau : Do caùi naøy coù neân caùi kia coù ; do caùi naøy sanh neân caùi kia sanh. Do Voâ minh duyeân Haønh, Haønh duyeân Thöùc, Thöùc duyeân

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 63

Danh saéc, Danh saéc duyeân Luïc xöù, Luïc xöù duyeân Xuùc, Xuùc duyeân Thoï, Thoï duyeân AÙi. AÙi duyeân Thuû, Thuû duyeân Höõu, Höõu duyeân Sanh, Sanh duyeân Laõo töû, öu bi khoå naõo. Ñaây laø quaù trình sanh ra Khoå uaån. Do caùi naøy khoâng neân caùi kia khoâng ; do caùi naøy dieät neân caùi kia dieät. Do Voâ minh dieät neân Haønh dieät, Haønh dieät neân Thöùc dieät, Thuùc dieät neân Danh saéc dieät, Danh saéc dieät neân Luïc xöù dieät, Luïc xöù dieâït neân Xuùc dieät, Xuùc dieät neân Thoï dieät, Thoï dieät neân AÙi dieät, AÙi dieät neân Thuû dieät, Thuû dieät neân Höõu dieät, Höõu dieät neân Sanh dieät, Sanh dieät neân Laõo töû, öu bi khoå naõo dieät. Ñaây laø quaù trình dieät tröø Khoå uaån. Naøy caùc Bí-soâ, nay Ta seõ noùi kinh Phaùp caûnh, caùc thaày haõy laéng nghe: caùc thaày haõy sanh tin öa Chaùnh giaùc, ñoù goïi laø Phaùp caûnh. Ñoái vôùi Phaùp vaø Taêng giaø, caùc baäc Thaùnh ñuû giôùi ñöùc trong saïch caùc thaày ñeàu phaûi sanh tín kính, ñoù goïi laø Phaùp caûnh." Luùc ñoù Phaät ôû nöôùc Phaät laät thò du haønh ñeán tuï laïc Na-tró-ca, phu nhaân Yeâm-moät-la ba lôïi nghe tin naøy roài lieàn sai con chim Anh vuõ teân laø Vieân dieän hieåu ñöôïc tieáng ngöôøi, bay ñeán choã Theá toân hoûi thaêm Phaät coù ñöôïc ít bònh ít naõo vaø an laïc khoâng; neáu Theá toân du haønh ñeán thaønh Quaûng nghieâm xin thöông xoùt ñeán trong vöôøn Yeâm-moät-la. Chim vaâng lôøi bay ñeán choã Phaät, vöøa bay ñeán thaønh Quaûng nghieâm thì gaëp caùc ñoàng töû Laät-coâ-tyø ra ngoaøi thaønh vui chôi. Thaáy chim Anh vuõ bay qua, chuùng ñoàng thanh noùi: "chuùng ta seõ baén cheát ngöôi", noùi xong lieàn giöông cung baén, nhöng muõi teân laïi quay trôû laïi treân ñaàu cuûa chuùng, chim Anh vuõ noùi keä: "Hai nöôùc laø oaùn ñòch, Khoâng baén cheát söù giaû, Huoáng chi söù gaëp Phaät, Maø gieát haïi hay sao ?". Caùc ñoàng töû cuõng noùi keä: "Muõi teân khoâng söùc löïc,

Lôøi ngöôi noùi hieäu nghieäm, Nhôø oai ñöùc cuûa Phaät, Ngöôi bay ñi, ñöøng sôï". Chim Anh vuõ bay ñeàn choã Phaät roài lieân baïch laïi lôøi chuû ñaõ daïy, Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi chim lieàn bay veà, nhöng bay chöa ñeán vöôøn cuûa chuû ñaõ bò con Dieàu haâu baét aên thòt. Sau khi cheát, chim ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông, sanh leân coõi trôøi naøy roài Thieân töû suy nghó: "nhôø gieo nhaân laønh gì maø ta ñöôïc sanh leân ñaây", lieàn quaùn bieát laø nhôø laøm söù giaû cuûa Phaät neân boû thaân suùc sanh ñöôïc

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 64

thieän baùo naøy, quaùn bieát roài lieàn suy nghó: "ta khoâng neân ñeå qua ñeâm môùi baùo aân Phaät", nghó roài lieàn trang nghieâm thaân vaø mang caùc loaïi hoa trôøi, vaøo giöõa ñeâm hieän ñeán choã Phaät ñaûnh leã vaø cuùng döôøng, thaân quang cuûa vò trôøi naøy chieáu saùng khaép trong tuï laïc. Phaät bieát ñöôïc caên taùnh cuûa thieân töû lieàn noùi dieäu lyù cuûa boán Thaùnh ñeá khieán cho Thieân töû naøy sau khi nghe phaùp xong ñöôïc chöùng quaû Döï löu. Chöùng quaû roài Thieân töû baïch Phaät: "Theá toân ñaõ laøm lôïi ích cho con, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeáu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû. Nay con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát con laø OÂ-ba-saùch-ca", luùc ñoù, thieân töû vui möøng gioáng nhö ngöôøi buoân ñöôïc taøi lôïi, nhö nhaø noâng ñöôïc truùng muøa, nhö duõng só chieán thaéng ñòch, nhö ngöôøi bònh ñöôïc laønh, ñaûnh leã Phaät roài trôû veà thieân cung. Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø cuøng ñi ñeán thaønh Quaûng nghieâm döøng nghæ ôû vöôøn xoaøi, Phaät baûo A-nan-ñaø: "thaày haõy ñeán thaønh Pheä-xaù-ly, khi chaân böôùc ñeán coång thaønh thì ñoïc chuù vaø noùi baøi keä sau ñaây: Tì sa la tha, Tì sa la tha, Tì sa la tha, Tì sa la tha, phuïc ñoà phuïc ñoà, loâ ca a noå cam caáp coâ a nhöôïc ba daï ñeå taùt phöôïc phuïc ñaø a noâ maïc ñeå ñeà na taùt phöôïc phuïc ñaø ba la, phuïc ñaø a noâ maïc ñeå na taùt phöôïc A- la-haùn a noâ maïc ñeå na taùt phöôïc thöùc xoa a noâ maïc ñeå taùt phöôïc thi la phöôïc ca a noâ maïc ñeå taùt phöôïc taùt ñeå phöôïc nòch. Noâ maït ñeå ba la ñeå ca ma noâ maït ñeå na ca thæ phöôïc la noâ maït ñeå na nhôn ñaø la noâ maït ñeå na ñeà baø noâ maït ñeå na a toá la ñaø la noâ maït ñeå na a toâ la taát lyù saùi noâ maït ñeå na taùt phöôïc phuïc ñaø noâ maït ñeå na tì sa la tì sa la tì sa la tì sa la phuïc ñoà loâ ca noâ can caáp caâu mieåu baùt daõ ñeå vaên giaù ñaø, döùt tai naïn, ñuoåi tai naïn, ñuoåi ma quyû. Theá toân saép vaøo, baäc ñaïi töï taïi toái thaéng toân cuøng vua trôøi Ñeá thích, Phaïm thieân saép vaøo. Chuû theá giôùi, Hoä theá Töù thieân vöông cuøng voâ löôïng traêm ngaøn chö thieân quyeán thuoäc saép vaøo. Vua A-tu-la cuøng voâ löôïng traêm ngaøn quyû thaàn quyeán thuoäc coù loøng tin Phaät cuõng saép vaøo ñeå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh. Caùc quyû thaàn chôù gaây toån haïi, haõy ra mau, ra mau; neáu coù ai khôûi taâm aùc thì haõy ra

mau, ai coù taâm töø bi thì ñöôïc ôû laïi, ai muoán uûng hoä cuõng ñöôïc ôû laïi. Vì thöông xoùt höõu tình neân Theá toân noùi chuù naøy: Toâ maãu, toâ maãu, toâ maãu, toâ loâ loâ maãu loâ maãu maãu maãu loâ toâ maïc

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 65

loâ maïc toâ maïc loâ maïc loâ maïc loâ maïc loâ maïc loâ maïc loâ maïc loâ di lyù di lyù toâ loâ di lyù toâ loâ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù toâ löõ di lyù lyù lyù lyù lyù lôïi lôïi lôïi lôïi lôïi lôïi di lyù di lyù di lyù di lyù di lôïi di lôïi haï tö di di lyù di lyù tö tö nhò caêng giaø la giaø la ca-tra caêng Ca-la Ca-la ca giaù caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caêng Ca-la caâu lôïi xa caêng Ca-la caêng ca li ca lôi xa lyù lyù lyù lyù a lyù phaù sa lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ lyù boâ naïi tha naïi tha thaùc ly boá ly boá na tha thaùc nieát lyù ca xa thaùc ly boá ly boâ lyù nieát lyù xa thaùc ba la da tha ly boâ ly boá ba la daï tha. Theá toân thöông xoùt theá gian saép vaøo thaønh naøy ñeå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh, vì töø bi hyû xaû neân noùi keä naøy; vì thaønh töïu chö thieân vaø taát caû chuùng sanh neân duøng trí hueä phaùp taùnh toái thaéng maø noùi keä naøy: Ñoaïn tröø caùc kieát taäp, Xa lìa caùc tham AÙi, Taâm aáy thöôøng tòch tónh, Coù theå ñöôïc an laïc. Theá gian neáu coù ngöôøi, Kheùo truï ñaïo Nieát-baøn, Noùi ñöôïc taát caû phaùp, Coù theå ñöôïc an laïc. Löu chuyeån trong sanh töû, Laøm choã nöông cho ngöôøi, Lôïi ích caùc höõu tình, Coù theå ñöôïc an laïc. Luoân duøng taâm ñaïi bi, Nuoâi döôõng caùc höõu tình, Thöông yeâu nhö con ñoû, Coù theå ñöôïc an laïc. Nhöõng ngöôøi ñaõ quy y, ÔÛ trong ñöôøng sanh töû, Nöông theo ñöôïc thieän lôïi, Coù theå ñöôïc an laïc. Chöùng ngoä taát caû phaùp, Thanh tònh khoâng nhieãm oâ, Thaân mieäng yù tòch tónh, Coù theå ñöôïc an laïc.

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 6 66

Doõng maõnh khi xuaát hieän,
Laøm taêng theâm tieàn taøi,
Thaønh töïu caùc vieäc nghóa,
Coù theå ñöôïc an laïc.
Xöa kia khi ñaûn sanh,
Ñaïi ñòa ñeàu chaán ñoäng,
Muoân loaøi ñeàu hoan hæ,
Coù theå ñöôïc an laïc.
Ñaât bieán ñoäng saùu caùch,
Chöùng ñaéc ñaïo Boà-ñeà,
Ma vöông sanh saàu khoå,
Coù theå ñöôïc an laïc.
Kheùo chuyeån baùnh xe phaùp,

Danh tieáng vang 10 phöông,
Noùi caùc lyù Thaùnh ñeá,
Coù theå ñöôïc an laïc.
Dieãn noùi phaùp vi dieäu,
Haøng phuïc caùc ngoaïi ñaïo,
Nhieáp thoï caùc höõu tình,
Coù theå ñöôïc an laïc.
Nguyeän Phaät ñem an laïc,
Cho ñeán trôøi Ñeá thích,
Taát caû caùc quyû thaàn,
Thöôøng laøm ngöôøi uûng hoä.
Nhôø coâng ñöùc cuûa Phaät,
Chö thieân ñeàu hoan hæ,
Caùc söï vieäc mong caàu,
Thaûy ñeàu ñöôïc thaønh töïu.
Thöôøng hoä loaøi hai chaân,
Vaø caùc loaøi boán chaân,
Ngöôøi ñi ñöôïc an oån,
Ngöôøi ñeán cuõng an vui.
Ban ñeâm ñöôïc an vui,
Ban ngaøy cuõng an vui,
Khoâng gaëp caùc vieäc aùc,
Taát caû ñeàu an laïc.
Taát caû ngöôøi theá gian,
Vaø taát caû chö thieân,
Quyû, tu la, suùc sanh, Thaûy ñeàu khoâng öu naõo. Quyû thaàn naøo ñeán ñaây, Töø ñaát hay khoâng trung, Thöôøng duøng taâm ñaïi bi, Ngaøy ñeâm laøm vieäc laønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.